

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput I. Alexander III. (a) Abbati sancti Albani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

TITULUS VII.

De eo qui duxit in matrimonium quam polluit adulterio.

CAPUT I.

Alexander III. (a) *Abbati sancti Albani.*

Propositum est nobis, quod vir quidam O. dum uxorem haberet, sibi aliam huius rei insciam copulavit, de qua plures filios habuit: sed primam mortuam, nititur ad secundam discedere, asserens quod uxore sua vivente eam non liceret sibi copulare: licet autem in canonibus habeatur, ut nullus copulet in matrimonio quam prius polluerat adulterio, & illam (b) maxime cui fidem dederat uxore sua vivente, vel quæ (c) machinata est in mortem uxoris: quia tamen præfata mulier erat inscia, quod ille aliam uxorem haberet viventem, nec dignum esset, ut prædictus vir, qui scienter contra canones venerat, lucrum de suo dolo reportaret: consultationi tuæ taliter respondemus, quod nisi prædicta mulier (d) divortium perat, ad petitionem viri non sunt ab invicem separandi, cum ex suo delicto videretur commodum reportare.

NOTÆ.

1. (1. *S. Albani.*) Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. cap. 1. & post Concil. Lateran. pag. 6. cap. 1. Duplex monasterium S. Albani refert Yepes cent. 3. chron. D. Benedicti, anno Christi 294. cap. 2. unum in Germania, aliud in Anglia, hoc magnifice dotavit Offa Rex Angliæ, & amplis privilegiis, tam ejus successores, quam Romani Pontifices decorarunt. ut de prioratu Timemuz agens Matthæus Paril. ait: *Gaudet eisdem privilegiis & libertatibus, quibus Ecclesia B. Albani, cui collatum est quicquid fas est conferri alicui in spiritualibus à Summo Pontifice; & à piissimo fundatore ejus Offa, & aliis Regibus Angliæ, in temporalibus, quicquid Regia potestas potuit exhibere.* Plura de eo Yepes dicto cap. 2. Abbati huius monasterii S. Albani in Anglia missa est præfata epistola, ut jam notavit Cujac. in præfenti.

(b) *Maxime.*] Pro tantum, accepit Abbas in præfenti, quem sequitur Valens hic, num. 3. sed male, ut infra in ratione decidendi dicemus.

(c) *Machinata.*] Sequitur morte, exponit Torrelanca de jure spirit. 2. p. cap. 15. sect. 11. num. 5. quia verba legis cum effectu sunt accipienda, cap. relatum, de cleric. non resid. sed verius est, machinationem tantum sufficere, etsi mors naturaliter contingat: non enim hoc casu tantum crimen homicidii, & mortis illarum punitur, sed etiam consilii, c. si qua mulier 31. q. 1. æquali enim pena plectitur sæpe sæpius scelus, & sceleris voluntas, maxime in delictis publicis, l. i. C. ad l. ful. de ambitu, l. 1. ff. de extraordin. crimin. Maximus Tyrius dissert. 2. ibi: *Machum lex punit, non qui machatus est tantum, sed & qui voluit.*

(d) *Divortium perat.*] Quatenus maritus in præfenti specie teneatur stare matrimonio, mulier verò divortium petere possit, Barbosa hic, & voto 11. num. 17. exponit.

CAPUT II.

Idem (a) *Abbati de Fontib. & Magistro Vicario.*

Significavit nobis O. Andegavensis (b) parochianus Eboracen. Ecclesiæ per Vv. fratrem suum, quod Vv. de Romare, qui est ex hac luce subtractus, cum coëgit, quod H. mulierem duceret in uxorem: cum autem vincula, & carcerem evasisset, aliam in uxorem accepit, de qua filios procreavit: postea verò idem O. à præfata H. coram Venerabili fratre nostro Eboracen. Archiepiscopo, A. S. L. tractus in causam, ab eo coactus est juramento firmare quod ad illam, quam sponte in uxorem acceperat, non accederet, donec lis esset iudicio ecclesiastico terminata. Cæterum quia priusquam de causa cognosceretur legitime, prænominata H. diem clausit extremum, prædi-

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. IV.

M 2

Qu